

Sygn. akt III RC 352/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 grudnia 2020 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący Sędzia Kinga Miotk-Załużska

Protokolant st. sekr. sądowy Grażyna Łukasiak

po rozpoznaniu w dniu 20 listopada 2020 r. w Toruniu

sprawy z powództwa:

mał. S. M. działającego przez matkę J. M. (1)

przeciwko:

T. M. (1)

o:

podwyższenie alimentów

I. podwyższa alimenty od pozwanego T. M. (1) na rzecz mał. powoda S. M. z kwoty po 400 złotych miesięcznie ustalonej wyrokiem Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 30.03.2015r. w sprawie I C 2362/14, do kwoty po 650 / sześćset pięćdziesiąt/ złotych miesięcznie płatnej do rąk matki mał. powoda J. M. (1), poczynając od dnia 3.07.2020r., do dnia 15-ego każdego miesiąca z góry, z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, niezależnie od zasiłku rodzinnego, do pobierania którego uprawniona jest matka mał. powoda,

II. oddala powództwo w pozostałej części,

III. nie obciąża mał. powoda kosztami sądowymi w części oddalonego powództwa,

IV. znosi między stronami koszty procesu,

V. wyrokowi w pkt I. nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 352/20

UZASADNIENIE

Dnia 3 lipca 2020 r. J. M. (2) działając w imieniu małoletniego S. M., wniosła przeciwko T. M. (1) pozew o podwyższenie alimentów zasądzonych od pozwanego wyrokiem Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 30 marca 2015 r., sygn. akt IC 2362/14 na rzecz małoletniego powoda, z kwoty 400 zł do kwoty 1000 zł miesięcznie, począwszy od dnia wniesienia pozwu, płatnych do 15-tego dnia każdego miesiąca z góry wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia płatności. Wniosła także o udzielenie zabezpieczenia roszczenia poprzez zobowiązanie pozwanego dołożenia na rzecz małoletniego powoda przez czas trwania postępowania alimentów w kwocie 1000 zł miesięcznie. Ponadto wniosła o zasądzenie od pozwanego na rzecz małoletniego powoda kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że małoletni S. ma (...) lat. Z powodu zdiagnozowania u niego obustronnego niedosłuchu zmysłowo nerwowego głębokiego stopnia ucześnie do Szkoły Podstawowej (...) w B.. U małoletniego stwierdzono także upośledzenie umysłowe umiarkowane. W związku z tym faktem konieczne jest pozostawianie małoletniego powoda pod stałą opieką specjalistyczną m.in. neurologa, laryngologa i logopedy. Małoletni powód boryka się również z wadą zgryzu, pozostaje pod stałą kontrolą lekarza stomatologa. Oprócz kosztów wizyt lekarskich, matka małoletniego ponosi koszty przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych i pomocy technicznych ułatwiających funkcjonowanie małoletniemu w życiu codziennym, m.in. implantu ślimakowego którego koszt w 2015 roku wyniósł 1633,44 zł.

Od 4 grudnia 2019r. małoletni powód otrzymuje zasiłek pielęgnacyjny z tytułu niepełnosprawności, natomiast matka powoda otrzymuje dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, a także świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem. Łącznie pobierane świadczenia przez małoletniego i jego matkę wynoszą (...) zł. Matka małoletniego pobiera także (...) oraz alimenty na dziecko.

Według wiedzy matki małoletniego powoda, pozwany wykonuje pracę spawacza.

Miesięczne koszty utrzymania małoletniego obejmują: zakup odzieży i obuwia ok. 160 zł, zakup środków higieny osobistej i czystości oraz usługi higieny osobistej ok. 120 zł, zakup przyborów szkolnych ok. 50 zł, zakup żywienia ok. 400 zł, formy zabawy, relaksu, rozrywki ok. 50 zł, wydatki incydentalne, okresowe ok. 50 zł, wymiana (naprawa) elementów urządzeń słuchowych ok. 50 zł, wakacje, wyjazdy, ferie ok. 1200 rocznie. Łącznie, bez uwzględnienia kosztów generowanych przez wady i schorzenia małoletniego powoda, jego miesięczny koszt utrzymania wynosi ok. 1000 zł miesięcznie.

Na miesięczne koszty związane z mieszkaniem składają się: prąd ok. 400 zł, woda ok. 130 zł, gaz ok. 100 zł, telefon ok. 130 zł, ogrzewanie ok. 4000 zł rocznie.

Dnia 10 lipca 2020 r. Sąd Rejonowy w Toruniu udzielił zabezpieczenia roszczenia alimentacyjnego na okres do prawomocnego zakończenia niniejszego postępowania poprzez zobowiązanie pozwanego do uiszczania na rzecz małoletniego S. kwoty po 600 zł miesięcznie, począwszy od dnia złożenia wniosku, tj. od dnia 2 lipca 2020 r., w miejsce alimentów w kwocie po 400 zł miesięcznie ustalonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 30 marca 2015 r. w sprawie o sygn. akt IC 2362/14. W pozostałym zakresie Sąd oddalił wniosek o udzielenie zabezpieczenia.

Na rozprawie w dniu 9 września 2020 r. pełnomocnik matki małoletniego powoda popierał pozew, wnosił o zasądzenie kosztów zastępstwa adwokackiego. Pozwany zgodził się na alimenty w kwocie 500 zł miesięcznie. Matka małoletniego powoda obniżyła żądanie do kwoty 900 zł miesięcznie, w efekcie czego pozwany zgodził się na 550 zł miesięcznie.

W odpowiedzi na pozew z dnia 9 października 2020 r. pozwany wskazał, że nie jest w stanie płacić więcej niż 500 zł miesięcznie tytułem alimentów. Alimenty płaci regularnie, od początku 2020 r. przeznacza tytułem alimentów 50 zł więcej. Ponadto ponosi wydatki związane z pobytem syna u pozwanego, tj. ok. 10 dni w miesiącu, na które składają się: żywienie ok. 300 zł, ubiór ok. 150 zł, środki higieny ok. 150 zł, atrakcje ok. 80 zł, gry ok. 200 zł, bateria do procesora 50 zł, paliwo 200 zł. Pozwany pracuje jako spawacz-ślusarz, zarabia 2440 zł netto. Mieszka wraz z partnerką i jej synem w wynajmowanym mieszkaniu. Na koszty pozwanego składają się: higiena osobista 150 zł, żywienie 600 zł, paliwo 500 zł, prąd 250 zł, czynsz 275 zł, wynajem 750 zł, woda 150 zł, śmieci 50 zł, internet 95 zł.

Na rozprawie w dniu 20 listopada 2020 r. pełnomocnik matki małoletniego powoda podtrzymał pozew. Pozwany oświadczył, że jest w stanie płacić 500 zł miesięcznie.

Sąd ustalił, co następuje:

Małoletni S. M., ur. (...) jest synem ze związku małżeńskiego J. M. (1) i T. M. (1).

/ okoliczność bezsporna, a także dowód:

odpis skrócony aktu urodzenia mał. S. M. – k. 12/

Alimenty na rzecz małoletniego S. M. zasądzone zostały wyrokiem Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 30 marca 2015 r. w kwocie po 400 zł miesięcznie. Małoletni S. miał wówczas (...) lat. Był pod opieką psychologa, logopedy, neurologa. Uczęszczał do przedszkola, miał odroczone obowiązki szkolne z powodu uszkodzenia słuchu. Jako małe dziecko przeszedł wylew, który spowodował uszkodzenie mózgu. Miesięczny koszt utrzymania małoletniego wynosił ok. 1200 zł. Matka małoletniego nie pracowała, otrzymywała świadczenia z tytułu utraty pracy na rzecz opieki nad synem oraz zasiłek pielęgnacyjny, w łącznej kwocie (...) zł. Pozwany pracował jako ślusarz z wynagrodzeniem ok. (...) zł.

/dowód: akta sprawy IC 2362/14/

Małoletni S. M. ma niespełna (...) lat, jest uczniem (...) klasy Szkoły Podstawowej nr (...) (...) w B.. Ma zdiagnozowany obustronny niedosłuch zmysłowo nerwowy głębokiego stopnia. W związku z tym małoletni posiada kształcenie specjalne w szkole dla dzieci ze schorzeniami słuchu. Przed rozpoczęciem nauki szkolnej małoletni uczęszczał do grupy specjalnej dla dzieci niesłyszących i słabo słyszących w Przedszkolu nr (...) w T., gdzie poddawany był licznym zajęciom terapeutycznym m.in. uczestniczył w zajęciach surdopedagogicznych i surdologopedycznych, terapii ruchowej z elementami integracji sensorycznej oraz socjoterapeutycznych. Małoletni pomimo wczesnej rehabilitacji, wszczepienia implantu ślimakowego w lewym uchu, korzystania z aparatu słuchowego w uchu prawym ma problemy z komunikacją z otoczeniem. Skutkiem czego konieczne było odroczenie rozpoczęcia obowiązków szkolnych małoletniego. U małoletniego S. stwierdzono także upośledzenie umysłowe umiarkowane, boryka się również z wadą zgryzu w związku z czym nosi aparat ortodontyczny na noc. Małoletni pozostaje pod opieką specjalistyczną neurologa, laryngologa, logopedy, stomatologa.

Zgodnie z zaświadczeniem lekarskim o stanie jego zdrowia z dnia 9 października 2019 r. nie istnieją żadne rokowania poprawy zdrowia małoletniego powoda. Stwierdzone u małoletniego schorzenia powodują konieczność zaopatrzenia go w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i pomoce techniczne. Wśród tych jest m.in. implant ślimakowy, którego koszt w 2015 r. wyniósł 1633, 44 zł, rok później dodatkowo 375,84 zł.

Decyzją Prezydenta Miasta T. z dnia 4 grudnia 2019 r. małoletniemu powodowi został przyznany zasiłek pielęgnacyjny w wysokości (...) zł. matka małoletniego pobiera także świadczenie (...) na syna.

W związku z dorastaniem małoletniego S. wzrosły jego potrzeby życia codziennego oraz wydatki służące zaspokojeniu potrzeb zdrowotnych. Matka małoletniego wskazała, że miesięczne koszty utrzymania małoletniego obejmują: zakup odzieży i obuwia ok. 160 zł, zakup środków higieny osobistej i czystości oraz usługi higieny osobistej ok. 120 zł, zakup przyborów szkolnych ok. 50 zł, zakup żywienia ok. 400 zł, formy zabawy, relaksu, rozrywki ok. 50 zł, wydatki incydentalne, okresowe ok. 50 zł, wymiana (naprawa) elementów urządzeń słuchowych ok. 50 zł, wakacje, wyjazdy, ferie ok. 1200 rocznie. Łącznie, bez uwzględnienia kosztów generowanych przez wady i schorzenia małoletniego powoda, jego miesięczny koszt utrzymania wynosi ok. 1000 zł miesięcznie.

/dowód: zeznania matki mał. powoda J. M. – k. 107-107v,

zeznania świadka S. B. – k. 105v,

zeznania świadka J. C. – k. 105v,

zaświadczenie potwierdzające uczęszczanie do szkoły – k. 13,

opinia poradni P.-Pedagogicznej – k. 14-14v,

orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – k. 15-16v,

zaświadczenie lekarskie – k. 17,

orzeczenie o niepełnosprawności – k. 18,

faktury i paragony – k. 19-20, 36,

decyzja Prezydenta Miasta T. z dn. 4.12.2019r. – k. 24-25

decyzja Prezydenta Miasta T. z dn. 4.12.2019r. – k. 21-22,

decyzja Prezydenta Miasta T. z dn. 5.11.2019r. – k. 26

decyzja Prezydenta Miasta T. z dn. 22.11.2019r. – k. 27/

J. M. (1) ma (...) lat. Z uwagi na konieczność zapewnienia ciągłej opieki małoletniemu jest osobą niepracującą. Decyzją Prezydenta Miasta z dnia 4 grudnia 2019 r. został jej przyznany dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego w wysokości (...) zł, a także świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem w kwocie (...) zł miesięcznie. Mieszka razem z małoletnim powodem oraz partnerem. W drugiej części domu mieszka jej ojciec. Koszty związane z domem w skali miesiąca wynoszą: prąd 400 zł, woda 130 zł, gaz 100 zł, telefon 130 zł. Dodatkowo ogrzewanie wynosi 4000 zł rocznie.

/dowód: zeznania maki mał. powoda J. M. – k. 107-107v,

zeznania świadka S. B. – k. 105v,

zeznania świadka J. C. – k. 105v,

decyzja Prezydenta Miasta T. z dn. 4.12.2019r. – k. 21-22,

decyzja Prezydenta Miasta T. z dn. 4.12.2019r. – k. 23-23v,

faktury – k. 29-35/

T. M. (1) ma (...) lata. Od zasądzenia alimentów w 2015 r. uiszcza je regularnie. Od początku 2020 r. dobrowolnie podniósł wysokość uiszczanych alimentów do kwoty 450 zł miesięcznie. Przez około 4-6 dni w miesiącu pozwany widzi się z synem. Zapewnia mu wówczas wyżywienie, ubiór. Na prośbę małoletniego, pozwany zakupił mu rower o wartości 1350 zł, rata miesięczna to 140 zł.

Pozwany zatrudniony jest w firmie (...) jako spawacz-ślusarz na cały etat, z wynagrodzeniem (...) zł netto. Mieszka razem z partnerką i jej niepełnosprawnym synem w wynajmowanym mieszkaniu. Koszty eksploatacji mieszkania wynoszą ok. 1600 zł miesięcznie. Partnerka pozwango pracuje na 1/4 etatu, zarabia (...) zł. Na koszty utrzymania pozwanego składają się: higiena osobista 150 zł, wyżywienie 600 zł, paliwo 500 zł, prąd 250 zł, czynsz 275 zł, wynajem 750 zł, woda 150 zł, śmieci 50 zł, internet 95 zł.

/dowód: zeznania pozwanego T. M. – 107v-108,

zeznania świadka J. M. – k. 106,

zeznania świadka P. T. – k. 106–106v,

zaświadczenie o zarobkach – k. 64-66,

informacja PIT-11 – k. 67-70,

paragony – k. 71-79, 83-95,

umowa najmu okazjonalnego – k. 80-82/

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny w sprawie ustalony został w oparciu o dokumenty i pisma procesowe przedłożone przez stronę powodową oraz pozwanego na okoliczności dotyczące ich sytuacji rodzinnej i finansowej, zeznania świadków S. B. (2), J. C. (2), J. M. (4), P. T. (2) oraz przesłuchanie rodziców małoletniego, a także w oparciu o dokumenty z akt IC 2362/14 Sądu Okręgowego w Toruniu.

Sąd przyjął za wiarygodne dowody w postaci dokumentów złożonych przez strony do akt sprawy, albowiem nie było podstaw do ich podważenia. Strony również nie kwestionowały ich wiarygodności i autentyczności. Nie wszystkie jednak dokumenty były na tyle istotne, aby mogły stanowić podstawę rozstrzygnięć w niniejszej sprawie.

Zgodnie z art. 230 kpc uznano za bezsporne okoliczności faktyczne zawarte w pozwie, pismach procesowych złożonych w sprawie, którym strona przeciwna nie zaprzeczyła, gdyż nie budziły wątpliwości co do zgodności z prawdziwym stanem rzeczy i znalazły, w odpowiednim zakresie, potwierdzenie w pozostałym materiale procesowym.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków S. B. (2), J. C. (2), J. M. (4) i P. T. (2) albowiem były spójne, logiczne i znalazły w odpowiednim zakresie potwierdzenie w materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie.

W ocenie Sądu zeznania złożone przez matkę powoda i pozwanego należało co do zasady uznać za wiarygodne. Ich zeznania były logiczne i spójne, aczkolwiek różniły się one w zakresie „wizji” potrzeb dzieci, co należy uznać za naturalne, w sytuacji, gdy pozwany kwestionował zasadność roszczenia małoletniego powoda, które było reprezentowane przez matkę. Twierdzenia matki małoletniego powoda i pozwanego co do ich własnej sytuacji materialnej, co do zasady, należało uznać za wiarygodne, gdyż zgadzały się one z dowodami w postaci dokumentów złożonych przez strony do akt sprawy. Oczywistym był natomiast fakt, że starali się oni w sposób jak najbardziej dla siebie korzystny przedstawić okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy.

Działająca na rzecz małoletniego powoda S. M. jego matka J. M. (1) wniosła pozew przeciwko jego ojcu T. M. (1) o podwyższenie wysokości świadczenia alimentacyjnego na rzecz mał. S. z kwoty po 400 zł miesięcznie do kwoty po 1000 zł miesięcznie. Jako podstawę swojego roszczenia powołała okoliczność, iż od orzeczenia alimentów w 2015 r. wzrosły koszty utrzymania małoletniego.

Przechodząc do meritum sprawy, stwierdzić należy, iż zgodnie z art. 133 § 1 kro rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie także wtedy, gdy nie znajduje się w niedostatku. W myśl § 1 art. 135 kro zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.

Rodzice, w zależności od swych możliwości, są obowiązani zapewnić dziecku środki do zaspokojenia zarówno jego potrzeb fizycznych (wyżywienia, mieszkania, odzieży, higieny osobistej, leczenia w razie choroby), jak i duchowych (kulturalnych), także środki wychowania (kształcenia ogólnego, zawodowego) według zdolności, dostarczania rozrywek i wypoczynku. Przy ocenie, które z potrzeb uprawnionego powinny być uznane za potrzeby usprawiedliwione, należy z jednej strony brać pod uwagę możliwości zobowiązanego, z drugiej zaś zakres i rodzaj potrzeb. Będzie to mieć wpływ na rozstrzygnięcie, w jakiej mierze możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanych będą wzięte pod uwagę przy oznaczaniu zakresu obowiązku alimentacyjnego. Zawsze jednak każde dziecko musi mieć zapewnione podstawowe warunki egzystencji w postaci wyżywienia zapewniającego jego prawidłowy rozwój fizyczny, stosowną do wieku odzież, środki na ochronę zdrowia, kształcenie podstawowe i zawodowe oraz na ochronę jego osoby i majątku. Wyjście poza wymienione potrzeby zależy już tylko od osobistych cech dziecka oraz od zamożności i przyjętego przez zobowiązanych modelu konsumpcji.

Zgodnie natomiast z brzmieniem art. 138 kro, w razie zmiany stosunków zarówno uprawniony, jak i zobowiązany mogą żądać zmiany orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego. Przy orzekaniu w tym przedmiocie Sąd bierze więc pod uwagę czy do takiej zmiany rzeczywiście doszło.

Przez zmianę stosunków, o której mowa w art. 138 kro rozumie się istotne i trwale zwiększenie lub zmniejszenie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanych do alimentacji, istotne zwiększenie się lub zmniejszenie usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego (por. Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz, pod red. K. Piaseckiego, Warszawa 2006).

Od uprawomocnienia się ostatecznego orzeczenia ustalającego wysokość obowiązku alimentacyjnego pozwanego względem małoletniego do momentu wniesienia pozwu upłynęło ponad 5 lat.

Od tego czasu zarobki pozwanego wzrosły z kwoty ok. (...) zł miesięcznie do kwoty ok. (...) zł miesięcznie. Ponadto pozwany dorabia podejmując prace dodatkowe. Pozwany zamieszkuje w wynajmowanym z partnerką i jej niepełnosprawnym synem mieszkaniu. Partnerka pozwanego z uwagi na opiekę nad własnym synem pracuje na ¼ etatu, w związku z czym to pozwany uiszcza większość kosztów.

Wobec powyższego Sąd uznał, że w możliwościach zarobkowych pozwanego leży płacenie alimentów w wysokości 650 zł miesięcznie.

Odnosząc się do sytuacji matki małoletniego należy wskazać, że kobieta nadal ze względu na konieczność zapewnienia opieki synowi utrzymuje się z przyznanych jej oraz małoletniemu świadczeń, które wzrosły z kwoty ok. 1550 zł i aktualnie wynoszą ok. 2379,84 zł. Ponadto małoletni powód otrzymuje od pozwanego świadczenie alimentacyjne oraz świadczenie (...). Matka małoletniego mieszka z synem oraz partnerem. Należy podkreślić, że również partner matki małoletniego powoda powinien uczestniczyć w kosztach utrzymania wspólnego gospodarstwa domowego, które składają się głównie z kosztów eksploatacyjnych.

Małoletni S. M. nadal cierpi na różne dolegliwości. Wymaga specjalistycznej opieki lekarskiej. Posiada orzeczenie o niepełnosprawności. Schorzenia małoletniego nie uległy poprawie, pomimo stale realizowanego procesu leczenia i rehabilitacji. Małoletni ma problemy z przetwarzaniem dźwięków z otoczenia i mowy. Wymaga kształcenia specjalnego. Jego możliwości psychofizyczne wymagają zaspokojenia w szczególny sposób. Małoletni uczęszcza do szkoły Podstawowej (...) w B.. Koszty dojazdu małoletniego do B. nie są w całości refundowane. Miesięcznie matka małoletniego przeznacza na dojazd syna ok. 300 zł.

Odnosnie usprawiedliwionych potrzeb małoletniego S. M. należy stwierdzić, że uległy one podwyższeniu od 2015 r. i są określane obecnym wiekiem małoletniego liczącego ok. (...) lat jak i jego stanem zdrowia. Małoletni rośnie, zatem zwiększa się jego zapotrzebowanie m.in. na żywność. Wraz z wiekiem i dorastaniem wskazana jest także wymiana garderoby oraz obuwia dopasowana do jego aktualnego rozmiaru małoletniego.

Mając powyższe na uwadze Sąd w punkcie I sentencji podwyższył alimenty na rzecz małoletniego S. M. do kwoty po 650 zł miesięcznie, poczynając od dnia wniesienia pozwu, tj. 3 lipca 2020r.

W punkcie II Sąd oddalił powództwo w pozostałej części.

W punkcie III Sąd postanowił nie obciążać małoletniego powoda kosztami sądowymi w części oddalonego powództwa.

W punkcie IV Sąd zniósł między stronami koszty procesu.

O rygorze natychmiastowej wykonalności orzeczono w punkcie V na podstawie art. 333 § 1 kpc.